

Jobber du i kommunen?

Bli med i det nye nettverket!

Gry Andresen

Linda Schade

Det nye nettverket for kommunepsykologer er i ferd med å finne formen. Da nettverket sist møttes i Psykologforeningen, var det særlig kommunepsykologrollens muligheter og utfordringer som sto på dagsorden.

NETTVERK ER TINGEN! Øverst fra venstre Bibi Hj. Schjødt, Berit Nielsen, Espen Odden, Trond Nordheim, Gry Andresen, Rannveig Woll Lothe, Annmari Ajo, Nuria Martin Sanchez, Jogeir Sognnæs og Sturla Helland.

Framveksten av det nye nettverket startet med at noen kommunepsykologer i fjor høst trommet sammen til et møte for å diskutere utfordringer omkring taushetsplikt og journalføring. Flere viste seg å være nye i rollen som kommunepsykolog, mens andre var nyutdannet. Snart oppsto ønsket om å etablere et faglig nettverk for utveksling av erfaringer. Ingen av de involverte var på det tidspunkt kjent med det allerede eksisterende Forum for psykologer i kommunene. De bestemte seg uansett for å holde kontakten, og se om det var liv laga å etablere et nettverk for psykologer i kommunene.

Å drive fram et faglig nettverk på basis av ildsjeler kan fort bli en sårbar affære, grunnet jobbskifter, ikke minst blant psykologer i kommunene. Derfor ønsker en nå at nettverket kan la seg organisere gjennom Psykologforeningen.

I skrivende stund finnes det to ulike fora for psykologer som arbeider i kommunal regi. Bør de to slå seg sammen til ett forum? Eller er det stadig behov for flere møteplasser for psykologer i kommunene? Hvor går veien videre? Disse spørsmålene håper en å finne svar på videre utover våren.

Det nye nettverket for psykologer i kommunene fikk besøk fra Forum for psykologer i kommunene, tidligere Forum for skolepsykologer. Lederen, Sturla Helland, kunne fortelle om et forum med eget medlemsblad og egen nettside. De årlige landsmøtene på Storefjell innbyr til sosialt og kollegialt felleskap, hvor det også gis inspirerende sommerkurs. Årets sommerkurs vil eksempelvis ha tema om selvsikring, debrifing etter traumer og reaktiv tilknytningsforstyrrelse. Forumet er opptatt av det samfunnspsykologiske perspektivet som kommunepsykologrollen har i de ulike kommunene, og av utviklingen av den psykologfaglige kompetansen i distriktene.

Historisk sett

Hvordan ligger det an med Sosial- og helsedirektoratets tiltak for psykisk helse i kommunene?

Psykologforeningens fagsjef, Anders Skuterud, startet med en historisk gjennomgang. Det var særlig på sekstitallet at psykologene gjorde sitt inntog i kommunene. Deres rolle ble imidlertid svekket allerede i 1985, under opptrappingen av spesialisthelsetjenesten i distriktene og innføringen av distriktpspsykologiske sentre, DPS-ene. Først i 2001 ble det igjen reist krav om mer psykologfaglig kompetanse i kommunale helsetjenester. Siden har Psykologforeningen jobbet for å få flere psykologer i kommunene.

På landsmøtet i 2007 ble det vedtatt satsing på «psykologisk lavterskeltilbud til befolkningen», en satsing som naturlig nok virker motiverende på alle dem som jobber som psykologer i kommunene. Optimismen dalte nok en smule under fagsjefens videre utlegninger om hvordan denne satsingen er blitt tatt imot i Helsedirektoratet. Føringsene derfra synes uavklarte. Få virkelige avgjørelser er blitt tatt, så det kan virke som det er lite håndfast å hente fra den kanten.

I denne forbindelsen ble det bemerket, noe tørt, at kommunepsykologer flest allerede har erkjent at for å «overleve» ute i kommunene trengs det en viss porsjon idealisme og en stor porsjon tålmodighet.

Den nye spesialiteten

Bibbi Schjødt informerte om retningslinjene for den «nye» spesialiteten i klinisk samfunnspsykologi, som synes å være en egnet spesialisering for psykologer som ønsker å satse på jobb i kommunen. Hvorfor blir så ikke denne spesialiteten bare kalt spesialitet i allmennpsykologi? Især siden en ønsker at psykologfaglig behandling i framtiden skal tilbys alle i befolkningen, på linje med allmennmedisin. Men tanken bak er at denne spesialiteten ikke bare skal gi spisskompetanse i allmennklinisk praksis. Den skal også ha mer overordnede samfunnspsykologiske perspektiver, med mer teoretisk forankring. Ønsket er at den nye spesialiteten skal være opptatt av teori og forskning omkring forebygging, i tillegg til en forankring av psykologfaglig perspektiv i de kommunale politiske beslutningsarenaene.

Nært eller nasjonalt?

Forsamlingen fikk noen nyttige innspill fra Psykisk helse barn og unge i Lørenskog om deres erfaringer, særlig med hensyn til vurdering og behandlingsintervensjoner. Annmari Ajo fortalte om hvordan de hadde kommet fram til sin definisjon av kommunepsykologens rolle.

– Vi tenker ikke i første rekke på spesielle metoder, men har en mer eklektisk tilnærming. Hvilke ressurser finnes allerede hos klienten? Vi forsøker å holde fast på normalitetsbegrepet og vi forsøker å ha et helhetsperspektiv, forteller hun. Under utredninger benytter de ikke utredningsverktøy, men ser snarere på den vurderende samtalen som verktøy.

Psykologfaglig praksis i kommunene utøves svært forskjellig, siden både plassering av psykologen, forventninger og ønsker fra samarbeidende instanser, og satsing på psykisk helse, spriker mellom kommunene. På møtet ble det tydelig at det var to ulike behov som rådet. De som satt mest alene på sine kontorer, ønsket seg først og fremst et praktisk faglig nettverk, hvor en kan utveksle ideer, fylle verktøykassa og snakke om hverdaglige utfordringer i rollen. Andre, som arbeidet innenfor et kollegafellesskap, hadde allerede interne fora for slike dialoger, og var følgelig mer opptatt av overordnede og samfunnspsykologiske spørsmål, og ikke minst av veien videre med hensyn til nysatsinga på lavterskeltilbud til befolkningen.

Konklusjonen er at det trolig er behov for både nære nettverk, regionale nettverk og et nasjonalt nettverk. Man ble videre enige om at det allerede eksisterende Forum for psykologer i kommunene kunne operere som et slikt nasjonalt nettverk, men at det kunne være nyttig å inngå nære nettverk. Rælingen og Fet startet der og da sitt lille nettverk, så om det er psykologer i nærkommunen som har lyst til å henge seg på der, er de velkomne til det.